

Avtalsuppföljning av bostad med särskilt stöd och service och korttidsboende enligt SoL

Omsorg om personer med
funktionsnedsättning

Daterad: 2026-02-11

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Syfte och mål.....	3
2.1 Återkommande fokusområden.....	3
2.2 Specifika fokusområden.....	3
3 Beskrivning av insats.....	3
4 Metod.....	4
5 Leverantörer som har följs upp	4
6 Resultat.....	4
6.1 Återkommande fokusområden.....	4
6.2 Specifika områden	4
6.2.1 <i>Kännedom om ansvar kopplat hälso- och sjukvård</i>	4
6.2.2 <i>Introduktion av nya medarbetare</i>	5
6.2.3 <i>Kännedom om skydds- och begränsningsåtgärder</i>	5
6.2.4 <i>Kännedom om lex Sarah</i>	5
7 Analys	5
7.1 Hälso- och sjukvård	5
7.2 Introduktion av nya medarbetare	5
7.3 Skydds- och begränsningsåtgärder	6
7.4 Lex Sarah	6
8 Fortsatt uppföljning	6

1 Inledning

Varje kommun ska enligt kommunallagen kontrollera och följa upp en verksamhet som, genom avtal eller på uppdrag, överlåtit skötseln av en kommunal angelägenhet. Kommunen ska genom uppföljningen tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en utförare.

Avtalsuppföljningar genomförs regelbundet i syfte att efterleva kommunallagens intentioner. Utöver avtalsuppföljningar genomförs individuppföljningar, brukarenkäter och riktade uppföljningar (exempelvis genom annonserade eller oannonserade besök på förekommen anledning). Allt i syfte att säkerställa god kvalitet.

2 Syfte och mål

Syftet med avtalsuppföljningen är att säkerställa verksamheternas efterlevnad av krav utifrån lagar, föreskrifter och avtal. Målet är att kommunen ska tillförsäkras tillräckligt med information för att säkerställa god kvalitet.

2.1 Återkommande fokusområden

Återkommande fokusområden är de avtalsområden som årligen kontrolleras. Det innebär kontroll av tillstånd/registrering i omsorgsregistret, ekonomi och försäkring.

Inför uppföljningen har det kontrollerats att respektive verksamhet har tillstånd från Inspektionen för vård- och omsorg, IVO, att bedriva sin verksamhet. Privata leverantörer ska ha tillstånd från IVO medan verksamheter som bedrivs i kommunal regi behöver anmäla att de bedriver verksamhet till IVO och därtill vara registrerade i Ivos omsorgsregister

Leverantörers ekonomiska ställning kontrolleras via kreditupplysningsföretag och kommunen får automatisk mejl om det sker förändringar inom företaget. Det kan till exempel handla om rekonstruktion, domar, dålig likviditet, om status gällande F-Skattsedel eller registrering som arbetsgivare förlorats eller om företrädare i företaget ändras.

Alla leverantörer ska under hela avtalsperioden inneha ansvarsförsäkring som täcker leverantörens skadeståndsrättsliga ansvar vid brister i utförandet i enlighet med avtal. Leverantörer har fått bifoga kopia på ansvarsförsäkring till uppföljningen.

Specifikt för bostad med särskild service och korttidsvistelse har också information om avtalad vårdgivare samt hur tillgången på fysioterapeut och arbetsterapeut tillgodoses kontrollerats.

2.2 Specifika fokusområden

Utöver de återkommande fokusområden så väljs årligen ett par specifika fokusområden ut. Dessa baseras på omvärldsbevakning (exempelvis vad IVO uppmärksammat under året), vad kommunen via handläggare uppmärksammat, nämndmål och eller vad som framkommit via brukarenkäter. För årets uppföljning innebär det;

- kännedom om ansvar kopplat hälso- och sjukvård
- introduktion av nya medarbetare
- kännedom om skydds- och begränsningsåtgärder
- kännedom om lex Sarah

3 Beskrivning av insats

Bostad med särskilt stöd och service och korttidsboende är insatser som syftar till att ge stöd till personer som på grund av funktionsnedsättning eller andra betydande svårigheter behöver hjälp i sin vardag.

Bostad med särskild service är ett långsiktigt boendelalternativ för personer som behöver omfattande stöd i det dagliga livet. Insatsen ska erbjuda en trygg bostad med tillgång till personal som ger hjälp med omvårdnad, vardagliga sysslor, struktur, socialt stöd och delaktighet i samhällslivet. Målet är att individen ska kunna leva så självständigt och meningsfullt som möjligt i en anpassad miljö.

Korttidsvistelse är en tidsbegränsad insats som ger tillfälligt boende utanför det egna hemmet. Den kan användas för att ge avlösning åt anhöriga, erbjuda miljöombyte och rekreation, eller ge trygghet vid tillfälliga behov.

4 Metod

Underlaget som bedömts i avtalsuppföljningen utgörs av rutiner som skickats in för granskning och ett fysiskt verksamhetsbesök där avtalsansvarig utvecklingsledare och ansvarig sjuksköterska (MAS) intervjuat verksamhetschef och legitimerad personal. Därtill intervju med representanter från verksamhetens baspersonal.

Resultatet har därefter granskats och värderats utifrån huruvida svaren bedömts som;

- godkända svar utan anmärkning
- godkända svar men med förbättringsförslag
- Ej godkända svar - påtagliga brister som kräver åtgärd.
- Ej godkända svar – påtagliga och eller allvarliga brister som kräver skyndsam åtgärd och uppföljning

5 Leverantörer som har följs upp

Verksamhet	Lokalisering	Typ
Nytida Rånäs särskilt boende	Rimbo	Bostad med särskild service
Nytida Rånäs korttidsboende	Rimbo	Korttidsboende
Nytida Syrenen särskilt boende	Stockholm	Bostad med särskild service
Täby kommun - Fregatten	Täby	Bostad med särskild service
Täby kommun - Vedetten 1	Täby	Bostad med särskild service, psykiatri
Täby kommun - Vedetten 2	Täby	Bostad med särskild service

6 Resultat

Här nedan redovisas resultatet på respektive fråga/efterfrågad rutin/dokument inklusive kommentarer till resultatet.

6.1 Återkommande fokusområden

Samtliga områden hos respektive leverantör har kontrollerats och bedömts uppfylla ställda krav.

6.2 Specifika områden

6.2.1 Kännedom om ansvar kopplat hälso- och sjukvård

Samtliga verksamheter har rutiner för hälso- och sjukvårdsarbetet och bedömningarna av dessa är överlag godkända.

Det finns en tydlig struktur för delegering, dokumentation, kontaktvägar till legitimerad personal och hantering av hjälpmedel. Däremot återkommer flera utvecklingsområden;

externa kvalitetsgranskningar av läkemedelshanteringen saknas på några verksamheterna vilket verksamheterna behöver åtgärda. Patientsäkerhetsberättelserna finns men behöver utvecklas med tydligare mål, mätbara resultat och en mer systematisk uppföljning där personalen involveras. Samverkan med hälso- och sjukvården fungerar men kan stärkas upp ytterligare och det särskilt genom att säkerställa att vårdplaner finns utskrivna vid driftstopp och att arbetsterapeut och fysioterapeut deltar mer regelbundet i teamarbetet.

6.2.2 Introduktion av nya medarbetare

Introduktionen av nya medarbetare är det område där samtliga verksamheterna bedöms genomgående ha gott resultat.

Samtliga har strukturerade introduktioner med checklistor och tydlig stöttning från erfarna kollegor. Samtliga verksamheter är också måna om att få ta del av den introducerades synpunkter i syfte att förbättra introduktionen för nästkommande personal. Återkommande förbättringsförslag är att förbättra dokumentationen av uppföljningen i syfte att säkerställa att medarbetare bedöms uppfylla de krav som ställs.

6.2.3 Kännedom om skydds- och begränsningsåtgärder

Alla verksamheter har rutiner för skyddsåtgärder och kan beskriva processen inför ett beslut om införandet. Det finns dock utrymme för förbättringar;

Personalens förståelse för själva begreppet skyddsåtgärd varierar och rutinerna kan i flera fall konkretiseras och beskrivas mer steg-för-steg för att tydliggöra vem som gör vad, när och hur. Någon verksamhet har fått som förbättringsförslag att utveckla teambedömningarna så att arbetsterapeutens och fysioterapeutens kompetens används mer systematiskt för att förebygga behovet av skyddsåtgärder.

Några verksamheter behöver säkerställa att rutinen för skyddsåtgärder förankras hos alla berörda roller. Sammantaget finns strukturerna på plats, men verksamheterna behöver stärka både begreppsförståelsen och den praktiska tillämpningen för att säkerställa en enhetlig och rättssäker hantering.

6.2.4 Kännedom om lex Sarah

Överlag godkända resultat. I alla verksamheterna finns rutiner och rapporteringsvägar, och personalen känner till att lex Sarah ska användas. Däremot tycks det brista i kunskapen om vad som faktiskt är en risk för eller ett faktiskt missförhållande och där har verksamheterna fått som förbättringsförslag att arbeta mer systematiskt med konkreta exempel och återkommande utbildning för att säkerställa kunskap. Några verksamheter har fått som förbättringsförslag diskutera skillnaden mellan avvikelse och risk för/faktiskt missförhållande. En verksamhet behöver ta fram en handlingsplan för att säkerställa att personalen förstår både skyldigheten att rapportera och innebörden av centrala begrepp.

7 Analys

7.1 Hälso- och sjukvård

Verksamheterna bedöms ha förutsättningar att bedriva en kvalitativ hälso- och sjukvård, däremot bedöms det emellanåt saknas förankring av dessa i personalgruppen. Verksamheterna behöver säkerställa att extern granskning av läkemedelshanteringen sker i tid och att patientsäkerhetsberättelserna blir tydligare.

7.2 Introduktion av nya medarbetare

Introduktionen är verksamheternas mest stabila område. Rutiner finns och både personal

och ledning upplever att de fungerar väl. Återkommande förbättringsförslag om att dokumentera introduktionen.

7.3 Skydds- och begränsningsåtgärder

Rutiner finns men skulle i högre utsträckning konkretiseras. Teambedomningarna kan bli bättre och baspersonalens kännedom om begreppet kan återkommande bli bättre.

7.4 Lex Sarah

Rutinerna är kända men det finns en osäkerhet i vad som vad som utgör risk eller ett faktiskt missförhållande. Det ökar risken för en underrapportering. Verksamheterna skulle med fördel diskutera mer exempel i personalgruppen och tydliggöra skillnaden mellan avvikelser och risk för missförhållanden eller faktiska missförhållanden.

8 Fortsatt uppföljning

Varje verksamhet som ingår i uppföljningen får en summerad rapport med resultatet och kommentarer för den egna verksamheten. Om verksamheten vid någon fråga fått sitt svar värderat till att detta inte bedömts som godkända kommer kommentarer och krav på åtgärd framgå. Att verksamheten åtgärdar dessa framgår i en ytterligare uppföljningsrapport.